

Určitý integrál a jeho aplikace

Dokažte, že konstantní funkce $f(x) = c$ je integrovatelná na libovolném intervalu $\langle a, b \rangle$ a platí

$$\int_a^c f(x) dx = c(b - a).$$

Dokažte podle definice, že funkce $f(x) = x$ je integrovatelná na intervalu $\langle 0, 1 \rangle$ a platí

$$\int_0^1 x dx = \frac{1}{2}.$$

Vypočtete podle definice $\int_a^b e^x dx$; $b > a$. [$e^b - e^a$]

Vypočtete podle definice $\int_0^a \cos \omega x dx$; $\omega > 0$; $a > 0$. [$\frac{\sin \omega a}{\omega}$]

Vypočtete podle definice $\int_a^b x^s dx$; $s > 0$; $0 < a < b$. [$\frac{b^{s+1} - a^{s+1}}{s+1}$]

Užitím Newtonova–Leibnitzova vzorce vypočtete:

- a) $\int_8^{27} (x + \sqrt[3]{x}) dx$ [$\frac{1525}{4}$]
- b) $\int_1^{\sqrt{3}} \frac{dx}{1+x^2}$ [$\frac{\pi}{12}$]
- c) $\int_{\pi/4}^{3\pi/4} \cotg x dx$ [0]
-

Vypočtete:

- a) $\int_1^4 f(x) dx$, kde $f(x) = \begin{cases} x^2 & x \in \langle 1, 2 \rangle \\ \frac{8}{x} & x \in \langle 2, 4 \rangle \end{cases}$ [$\frac{7}{3} + 8 \ln 2$]
- b) $\int_0^4 |2-x| dx$ [4]
- c) $\int_0^{2\pi} |\sin x| dx$ [4]
-

Vypočtete derivaci funkce $F(x)$:

- a) $F(x) = \int_{-1}^x \frac{dt}{\sqrt{1-t^2}}$ [$F'(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$]
- b) $F(x) = \int_0^x e^{-t} dt$ [$F'(x) = e^{-x}$]
-

Vyšetřete průběh funkce $F(x) = \int_0^x f(t) dt$, kde $f(t) = \begin{cases} t & t \in \langle 0, 1 \rangle \\ 1 & t \in \langle 1, +\infty \rangle \end{cases}$.

[$F(x) = \begin{cases} x^2/2 & x \in \langle 0, 1 \rangle \\ x - 1/2 & x \in \langle 1, \infty \rangle \end{cases}$]

Vypočítejte střední hodnotu funkce $f(x) = \sin x$ na intervalu:

- a) $\left\langle 0, \frac{\pi}{3} \right\rangle$ $\left[\frac{3}{2\pi} \right]$
b) $\langle 0, \pi \rangle$ $\left[\frac{2}{\pi} \right]$
c) $\langle 0, 2\pi \rangle$ $[0]$
-

Vypočítejte střední hodnotu funkce $f(x) = e^{-x} \cos 2x$ na intervalu $\langle 0, \pi \rangle$. $\left[\frac{1 - e^{-\pi}}{5\pi} \right]$

Ve kterém bodě nabývá funkce $f(x) = 2x^2 + 3x + 3$ své střední hodnoty na intervalu $\langle 1, 4 \rangle$. $\left[\frac{-3 + \sqrt{181}}{4} \right]$

Určete střední hodnotu funkce $f(x) = \begin{cases} x & x \in (0, 1) \\ 2 & x \geq 1 \end{cases}$ na intervalu $\langle 0, 2 \rangle$ a zjistěte, zda jí funkce $f(x)$ v nějakém bodě nabývá. $\left[\frac{5}{4}; \text{nenabývá} \right]$

Užitím věty o substituci vypočítejte:

- a) $\int_0^4 \frac{x \, dx}{\sqrt{x^2 + 9}}$ $[2]$
b) $\int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{4 - x^2}}$ $\left[\frac{\pi}{6} \right]$
c) $\int_0^1 \frac{e^x \, dx}{1 + e^{2x}}$ $\left[\arctg e - \frac{\pi}{4} \right]$
d) $\int_0^1 \sqrt{x^2 - 2x - 1} \, dx$ $[\text{neexistuje}]$
e) $\int_0^1 \frac{x^4 \, dx}{\sqrt{x^2 + 1}}$ $\left[\frac{3}{8} \operatorname{argsinh} 1 - \frac{\sqrt{2}}{8} \right]$
f) $\int_0^2 \frac{x^3 \, dx}{2 + \sqrt{4 - x^2}}$ $\left[\frac{4}{3} \right]$
-

Vypočítejte $\int_0^\pi \frac{dx}{1 + \cos^2 x}$. $\left[\frac{\pi}{\sqrt{2}} \right]$

Pomocí metody per partes vypočítejte:

- a) $\int_0^{\pi/2} x^2 \cdot \cos x \, dx$ $\left[\frac{\pi^2}{4} - 2 \right]$
b) $\int_1^e \ln^3 x \, dx$ $[6 - 2e]$
-

Vypočítejte $J_n = \int_0^{\pi/2} \cos^n x \, dx$ $\left[J_n = \frac{n-1}{n} J_{n-2}; J_0 = \frac{\pi}{2}; J_1 = 1 \right]$

Vypočítejte obsah rovinného obrazce ohraničeného přímkou $x = 2$ a grafy funkcí $f_1(x) = x^2 + 1$ a $f_2(x) = e^{-x}$. $\left[\frac{11}{3} + e^{-2} \right]$

Vypočtete obsah rovinného obrazce ohraničeného křivkou s parametrickým vyjádřením $x = t^2 - 1$, $y = t^3 - t$, $t \in \langle -1, 1 \rangle$. $\left[\frac{8}{15} \right]$

Vypočtete obsah rovinného obrazce ohraničeného částí kardioidy dané parametrickými rovnicemi: $x = 2a \cos t - a \cos 2t$, $y = 2a \sin t - a \sin 2t$, $t \in \langle 0, \pi \rangle$, $a > 0$ a osou x . $[3\pi a^2]$

Určete obsah oblasti ohraničené Bernoulliho lemniskátou $(x^2 + y^2)^2 = a^2(x^2 - y^2)$, $a > 0$. $[a^2]$

Určete obsah oblasti ohraničené grafem funkce $f(x) = x^3 + x^2 - 6x$, $x \in \langle -3, 3 \rangle$, osou x a přímkou $x = 3$. $\left[\frac{86}{3} \right]$

Vypočtete délku oblouku grafu funkce $y = \ln(1 - x^2)$, $x \in \left\langle 0, \frac{1}{2} \right\rangle$. $\left[-\frac{1}{2} + \ln 3 \right]$

Vypočtete délku jednoho oblouku cykloidy s parametrickým vyjádřením: $x = a(t - \sin t)$, $y = a(1 - \cos t)$, $t \in \langle 0, 2\pi \rangle$, $a > 0$. $[8a]$

Vypočtete délku kardioidy s vyjádřením v polárních souřadnicích: $\rho = a(1 - \cos \varphi)$, $\varphi \in \langle 0, 2\pi \rangle$, $a > 0$. $[8a]$

Vypočtete objem rotačního elipsoidu, který vznikne rotací elipsy $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{9} = 1$ kolem osy: a) x ; b) y . $[a) 48\pi; b) 64\pi]$

Vypočtete objem rotačního tělesa, které vznikne rotací rovinného obrazce ohraničeného hyperbolou $x^2 - y^2 = a^2$ a přímkou $x = a + h$ kolem osy x . $\left[\pi h^2 \left(a + \frac{h}{3} \right) \right]$

Vypočtete objem rotačního tělesa, které vznikne rotací rovinného obrazce ohraničeného jedním obloukem cykloidy $x = a(t - \sin t)$, $y = a(1 - \cos t)$, $t \in \langle 0, 2\pi \rangle$ a osou x , kolem osy x . $[5\pi^2 a^3]$

Vypočtete objem tělesa ohraničeného rovinami $y = z$, $z = 0$ a rotační válcovou plochou $x^2 + y^2 = 1$. $\left[\frac{2}{3} \right]$

Vypočtete povrch kulového pásu ohraničeného rovinami ve výšce a a b nad rovinou symetrie, když je poloměr koule r . $[2\pi r(b - a)]$

Vypočtete povrch rotační plochy, která vznikne rotací kardioidy $\rho = a(1 + \cos \varphi)$ kolem polární osy. $\left[\frac{32}{5} \pi a^2 \right]$

Vypočtete práci, která je třeba k vyzdvižení družice s hmotností m do výšky h . (Předpokládejte, že je třeba překonat pouze přitažlivou sílu Země). $\left[\frac{R}{R + h} mgh \right]$

Vypočtete pomocí definice $\int_0^b x^2 dx$. $\left[\frac{b^3}{3} \right]$

Vypočtete pomocí definice $\int_a^b e^{-x} dx$; $b > a$. $[e^{-a} - e^{-b}]$

Vypočtete pomocí definice $\int_0^a \sin \omega x \, dx$; $\omega > 0$, $a > 0$.

$$\left[\frac{1 - \cos \omega a}{\omega} \right]$$

Užitím Newton–Leibnitzova vzorce vypočtete:

- a) $\int_{-1}^8 \sqrt[3]{x} \, dx$ $\left[\frac{45}{4} \right]$
- b) $\int_{1/\sqrt{3}}^{\sqrt{3}} \frac{dx}{1+x^2}$ $\left[\frac{\pi}{6} \right]$
- c) $\int_{-1/2}^{1/2} \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}}$ $\left[\frac{\pi}{3} \right]$
- d) $\int_0^{2\pi/\omega} \sin(\omega x + \varphi) \, dx$ $[0]$
- e) $\int_0^1 (e^x - 1)^4 e^x \, dx$ $\left[\frac{1}{5} (e - 1)^5 \right]$
- f) $\int_1^e \frac{1 + \ln x}{x} \, dx$ $\left[\frac{3}{2} \right]$

Vypočtete:

- a) $\int_0^1 \sqrt{1+x} \, dx$ $\left[\frac{2}{3} (\sqrt{8} - 1) \right]$
- b) $\int_{-2}^{-1} \frac{dx}{(11+5x)^3}$ $\left[\frac{7}{72} \right]$
- c) $\int_0^1 \frac{x \, dx}{(x^2+1)^2}$ $\left[\frac{1}{4} \right]$
- d) $\int_0^\pi \sin x \, dx$ $[2]$
- e) $\int_{\sinh 1}^{\sinh 2} \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}}$ $[1]$
- f) $\int_2^3 \frac{dx}{2x^2+3x-2}$ $\left[\frac{1}{5} \ln \frac{4}{3} \right]$

Vypočtete:

- a) $\int_0^2 |1-x| \, dx$ $[1]$
- b) $\int_0^{2\pi} |\cos x| \, dx$ $[4]$
- c) $\int_1^{10} f(x) \, dx$, kde $f(x) = \begin{cases} x^3 & x \in (1, 2) \\ \frac{16}{x} & x \in (2, 10) \end{cases}$ $\left[\frac{15}{4} + 16 \ln 5 \right]$
- d) $\int_0^\pi x \operatorname{sgn}(\cos x) \, dx$ $\left[\frac{\pi^2}{4} \right]$
- e) $\int_{-1}^1 \operatorname{sgn} x \, dx$ $[0]$
- f) $\int_0^\pi f(x) \, dx$, kde $f(x) = \begin{cases} \sin x & x \in \left(0, \frac{\pi}{2} \right) \\ 1 & x \in \left(\frac{\pi}{2}, \pi \right) \end{cases}$ $\left[1 + \frac{\pi}{2} \right]$

Vyjádřete funkci $F(x)$ jako hodnotu integrálu s proměnnou horní mezí:

- a) $F(x) = \int_0^x t^2 dt$ $\left[\frac{x^3}{3} \right]$
 b) $F(x) = \int_a^x t^5 dt$ $\left[\frac{x^6 - a^6}{6} \right]$
 c) $F(x) = \int_1^x \left(\frac{t^3}{5} - \frac{t^4}{4} \right) dt$ $\left[\frac{x^4 - x^5}{20} \right]$
-

Vypočítejte derivaci funkce $F(x)$:

- a) $F(x) = \int_1^x \frac{dt}{1+t^2}$ $\left[F'(x) = \frac{1}{1+x^2} \right]$
 b) $F(x) = \int_0^x e^{-t^2} dt$ $\left[F'(x) = e^{-x^2} \right]$
 c) $F(x) = \int_2^{e^x} \frac{\ln t}{t} dt$ $[F'(x) = x]$
 d) $F(x) = \int_{x^2}^1 \ln t dt$ $[F'(x) = -4x \ln x]$
-

Určete první derivaci funkce $F(x)$ v uvedených bodech:

- a) $F(x) = \int_0^x \frac{1-t+t^2}{1+t+t^2} dt$ v bodě $x = 1$ $\left[\frac{1}{3} \right]$
 b) $F(x) = \int_0^x \sin t dt$ v bodech $x = 0$; $x = \frac{\pi}{4}$; $x = \frac{\pi}{2}$ $\left[0; \frac{1}{\sqrt{2}}; 1 \right]$
 c) $F(x) = \int_x^5 \sqrt{1+t^2} dt$ v bodech $x = 0$; $x = \frac{3}{4}$ $\left[-1; -\frac{5}{4} \right]$
-

Určete hodnotu druhé derivace funkce $F(x) = \int_0^{x^2} \frac{dt}{1+t^3}$ v bodě $x = 1$. $[-2]$

Určete extrémů funkce $F(x) = \int_0^x t e^{-t^2} dt$. $[F(0) = 0$; minimum]

Vyšetřete průběh funkce $F(x)$:

- a) $F(x) = \int_{-1}^x |t| dt$, $x \in \mathbb{R}$ $\left[F(x) = \begin{cases} \frac{1}{2} + \frac{1}{2}x^2 & x \geq 0 \\ \frac{1}{2} - \frac{1}{2}x^2 & x < 0 \end{cases} \right]$
 b) $F(x) = \int_0^x e^t f(t) dt$, kde $f(t) = \begin{cases} 1 & t \in \langle 0, 1 \rangle \\ -1 & t > 1 \end{cases}$ $\left[F(x) = \begin{cases} e^x - 1 & x \in \langle 0, 1 \rangle \\ 2e - 1 - e^x & x > 1 \end{cases} \right]$
 c) $F(x) = \int_0^x f(t) \cdot \sin t dt$, kde $f(t) = \begin{cases} 1 & t \in \langle 0, \pi \rangle \\ 0 & t > \pi \end{cases}$ $\left[F(x) = \begin{cases} 1 - \cos x & x \in \langle 0, \pi \rangle \\ 2 & x > \pi \end{cases} \right]$
 d) $F(x) = \int_0^x (t^2 - 3t + 2) dt$ $\left[F(x) = \frac{x^3}{3} - \frac{3}{2}x^2 + 2x \right]$
-

Proč použití Newton–Leibnitzova vzorce pro tyto integrály vede k nesprávným výsledkům:

- a) $\int_{-1}^1 \frac{dx}{x^2}$ $[F(x) \text{ není omezená v } \langle -1, 1 \rangle]$
 b) $\int_0^{2\pi} \frac{1}{2 + \operatorname{tg}^2 x} \cdot \frac{dx}{\cos^2 x}$ $\left[F(x) \text{ nemá v } x = \frac{\pi}{2} \text{ a } x = \frac{3}{2}\pi \text{ derivaci} \right]$
-

Vypočtete střední hodnotu funkce:

- a) $f(x) = \cos x$ na intervalu $\langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$ $\left[\frac{2}{\pi} \right]$
b) $f(x) = e^x - 2x$ na intervalu $\langle 0, 1 \rangle$ $[e - 2]$
c) $f(x) = \sqrt{x}$ na intervalu $\langle 0, 100 \rangle$ $\left[\frac{20}{3} \right]$
d) $f(x) = \sqrt{a^2 - x^2}$ na intervalu $\langle -a, a \rangle$ $\left[\frac{\pi a}{4} \right]$
-

Ve kterém bodě nabývá funkce $f(x)$ své střední hodnoty na daném intervalu:

- a) $f(x) = x^3 + 1$; $x \in \langle -1, 1 \rangle$ $[0]$
b) $f(x) = x^2 - 1$; $x \in \langle 0, 1 \rangle$ $\left[\frac{1}{\sqrt{3}} \right]$
c) $f(x) = \begin{cases} x^2 & x \in \langle 0, 1 \rangle \\ 3 & x \in (1, 3) \end{cases}$ [nenabývá své střední hodnoty]
-

Rozhodněte, který z integrálů nabývá větší hodnoty, aniž je budete počítat:

- a) $\int_0^1 x^2 dx$; $\int_0^1 x^3 dx$ [první]
b) $\int_1^2 x^2 dx$; $\int_1^2 x^3 dx$ [druhý]
-

Pomocí věty o střední hodnotě odhadněte hodnotu integrálu $\int_0^{2\pi} \frac{dx}{1 + \frac{1}{2} \cos x}$ $\left[\frac{4\pi}{3} \leq I \leq 4\pi \right]$

Užitím věty o substituci vypočtete:

- a) $\int_4^9 \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-1} dx$ $[7 + 2 \ln 2]$
b) $\int_0^1 \frac{\sqrt{x} dx}{1+x}$ $\left[2 - \frac{\pi}{2} \right]$
c) $\int_3^8 \frac{x dx}{\sqrt{1+x}}$ $\left[\frac{32}{3} \right]$
d) $\int_0^1 \frac{\sqrt{e^x} dx}{\sqrt{e^x + e^{-x}}}$ $\left[\ln \frac{e + \sqrt{1+e^2}}{1 + \sqrt{2}} \right]$
e) $\int_0^{\pi/2} \frac{dx}{2 + \cos x}$ $\left[\frac{\sqrt{3}}{9} \pi \right]$
f) $\int_0^1 \sqrt{1-x^2} dx$ $\left[\frac{\pi}{4} \right]$
-

Vypočtete:

- a) $\int_0^1 \frac{x^2 dx}{(1+x^2)^3}$ $\left[\frac{\pi}{32} \right]$
b) $\int_0^1 \sqrt{(1-x^2)^3} dx$ $\left[\frac{3\pi}{16} \right]$
c) $\int_0^1 x^2 \sqrt{1-x^2} dx$ $\left[\frac{\pi}{16} \right]$

- d) $\int_0^5 \frac{x \, dx}{\sqrt{1+3x}}$ [4]
- e) $\int_0^a x \sqrt{a-x} \, dx; \quad a > 0$ $\left[\frac{4}{15} a^2 \sqrt{a} \right]$
- f) $\int_{-a}^a \sqrt{a^2 - x^2} \, dx$ $\left[\frac{\pi}{2} a^2 \right]$
- g) $\int_0^{\sqrt{3}} \frac{x \, dx}{\sqrt{4-x^2}}$ [1]
- h) $\int_1^{\sqrt{3}} \frac{(x^3+1) \, dx}{x^2 \sqrt{4-x^2}}$ $\left[\frac{7}{6} \sqrt{3} - 1 \right]$
-

Vypočtete

- a) $\int_0^{\pi/2} \cos^2 x \sin x \, dx$ $\left[\frac{1}{3} \right]$
- b) $\int_0^{\pi} \frac{dx}{2 + \sin^2 x}$ $\left[\frac{\pi}{\sqrt{6}} \right]$
- c) $\int_0^{\pi/4} \frac{\sin x}{\cos^3 x} \, dx$ $\left[\frac{1}{2} \right]$
- d) $\int_0^{\pi/2} \frac{dx}{2 \cos x + 3}$ $\left[\frac{2}{\sqrt{5}} \operatorname{arctg} \frac{1}{\sqrt{5}} \right]$
- e) $\int_0^{\pi/2} \frac{6 \, dx}{6 + \sin^2 x}$ $\left[\frac{\pi}{2} \sqrt{\frac{6}{7}} \right]$
- f) $\int_0^{\pi/2} \frac{\sin x \cos x \, dx}{a^2 \cos^2 x + b^2 \sin^2 x}$ $\left[\frac{1}{a^2 - b^2} \ln \left| \frac{a}{b} \right| \right]$
-

Vypočtete pomocí vhodné substituce:

- a) $\int_0^1 \sqrt{\frac{1-x}{1+x}}$ $\left[\frac{\pi}{2} - 1 \right]$
- b) $\int_0^8 \sqrt{8x - x^2} \, dx$ $[8\pi]$
- c) $\int_1^2 \frac{e^{1/x}}{x^2} \, dx$ $[e - \sqrt{e}]$
- d) $\int_0^{\ln 5} \frac{e^x \sqrt{e^x - 1}}{e^x + 3}$ $[4 - \pi]$
- e) $\int_0^{\pi} \sin^6 \frac{x}{2} \, dx$ $\left[\frac{5\pi}{16} \right]$
- f) $\int_0^{\pi/4} \cos^7 2x \, dx$ $\left[\frac{8}{35} \right]$
-

Proč nelze počítat $\int_0^{2\pi} \frac{dx}{5 - 3 \cos x}$ pomocí substituce $\operatorname{tg} \frac{x}{2} = t$? $\left[\operatorname{tg} \frac{x}{2} \text{ není spojitá na } \langle 0, 2\pi \rangle \right]$

Vypočtete pomocí metody per partes:

- a) $\int_0^1 \operatorname{arctg} x \, dx$ $\left[\frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} \ln 2 \right]$

- b) $\int_1^2 \ln x \, dx$ [2 \ln 2 - 1]
- c) $\int_0^\pi x^2 \sin x \, dx$ [\pi^2 - 4]
- d) $\int_0^1 x e^{2x} \, dx$ [\frac{1}{4} (1 + e^2)]
- e) $\int_0^1 x e^{-x} \, dx$ [1 - 2e^{-1}]
- f) $\int_0^{\pi/2} e^{2x} \cos x \, dx$ [\frac{e^\pi - 2}{5}]

Vypočtete $J_n = \int_0^{\pi/2} \sin^n x \, dx$ [$J_n = \frac{n-1}{n} J_{n-2}$; $J_0 = \frac{\pi}{2}$; $J_1 = 1$]

Dokažte, že je-li $J_m = \int_1^e \ln^m x \, dx$, pak platí $J_m = e - m J_{m-1}$, kde $m = 1, 2, \dots$

Vypočtete obsah rovinného obrazce ohraničeného přímkou $x = 2$ a grafy funkcí $f_1(x) = x^2$, $f_2(x) = \frac{1}{x}$. [\frac{7}{3} - \ln 2]

Vypočtete obsah rovinného obrazce ohraničeného křivkami o rovnicích: $y^2 = 2x + 1$, $x - y - 1 = 0$. [\frac{16}{3}]

Vypočtete obsah oblasti ohraničené grafy funkcí: $f_1(x) = x^2$, $f_2(x) = \sqrt{x}$. [\frac{1}{3}]

Vypočtete obsah oblasti ohraničené grafem funkce $f(x) = x - x^3$ a osou x ; $x \in \langle 0, 1 \rangle$. [\frac{1}{4}]

Vypočtete obsah oblasti ohraničené grafy funkcí $y = x^4 - 4x^2$, $y = 4 - x^2$. [\frac{96}{5}]

Vypočtete obsah oblasti ohraničené křivkami o rovnicích $x^2 + y^2 = 2$ a $y = x^2$. [\frac{\pi}{2} + \frac{1}{3}]

Vypočtete obsah oblasti ohraničené parabolami $y^2 + 8x = 16$ a $y^2 - 24x = 48$. [\frac{32}{3} \sqrt{6}]

Vypočtete obsah oblasti ohraničené křivkami $f_1(x) = \frac{1}{1+x^2}$ a $f_2(x) = \frac{x^2}{2}$. [\frac{\pi}{2} - \frac{1}{3}]

Vypočtete obsah obrazce ohraničeného kubickými parabolami $6x = y^3 - 16y$ a $24x = y^3 - 16y$. [16]

Vypočtete obsah obrazce ohraničeného parabolou $y = -x^2 + 4x - 3$ a tečnami k ní v bodech $[0; -3]$ a $[3; 0]$. [\frac{9}{4}]

Vypočtete obsah oblasti ohraničené parabolou $y^2 = 2px$ a normálou k ní, která svírá s kladným směrem osy x úhel 135° . [\frac{16}{3} p^2]

Určete obsahy oblastí, na které parabola $y^2 = 6x$ dělí kruh $x^2 + y^2 \leq 16$.

$$\left[\frac{4}{3} (4\pi + \sqrt{3}) ; \frac{4}{3} (8\pi - \sqrt{3}) \right]$$

Vypočtete obsah rovinného obrazce ohraničeného jedním obloukem cykloidy s parametrickými rovnicemi $x = a(t - \sin t)$, $y = a(1 - \cos t)$, $a > 0$, a osou x .

$$[3\pi a^2]$$

Vypočtete obsah obrazce ohraničené asteroidou $x = a \cos^3 t$, $y = a \sin^3 t$.

$$\left[\frac{3}{8} \pi a^2 \right]$$

Vypočtete obsah obrazce ohraničeného smyčkou $x = 3t^2$, $y = 3t - t^3$.

$$\left[\frac{72}{5} \sqrt{3} \right]$$

Vypočtete obsah oblasti ohraničené kardioidou $x = 2a \cos t - a \cos 2t$, $y = 2a \sin t - a \sin 2t$.

$$[6\pi a^2]$$

Vypočtete obsah oblasti ohraničené kardioidou s vyjádřením $\rho = a(1 + \cos \varphi)$, kde ρ a φ jsou polární souřadnice.

$$\left[\frac{3}{2} \pi a^2 \right]$$

Vypočtete obsah obrazce ohraničeného křivkou $\rho = a |\sin 2\varphi|$; $a > 0$; $\varphi \in \langle 0, 2\pi \rangle$ (čtyřlístá růže).

$$\left[\frac{1}{2} \pi a^2 \right]$$

Vypočtete obsah oblasti ohraničené křivkou $\rho = a \cos 5\varphi$; $a > 0$.

$$\left[\frac{1}{4} \pi a^2 \right]$$

Vypočtete obsah oblasti ohraničené křivkou $\rho = 2a(2 + \cos \varphi)$.

$$[18\pi a^2]$$

Přechodem k polárním souřadnicím vypočtete obsah plochy ohraničené křivkou o rovnici $x^3 + y^3 = 3axy$ (Descartesův list).

$$\left[\frac{3}{2} a^2 \right]$$

Přechodem k polárním souřadnicím vypočtete obsah plochy ohraničené křivkou o rovnici $(x^2 + y^2)^2 = 2a^2xy$.

$$[a^2]$$

Užitím polárních souřadnic určete obsah oblastí ohraničené křivkami:

- a) $x^4 + y^4 = a^2(x^2 + y^2)$ $[\sqrt{2}\pi a^2]$
b) $(x^2 + y^2)^3 = 4a^2xy(x^2 - y^2)$ $[a^2]$
-

Určete obsah oblasti ohraničené křivkou $(x^2 + y^2)^2 - a^2x^2 - b^2y^2 = 0$.

$$\left[\frac{\pi}{2} (a^2 + b^2) \right]$$

Určete obsah oblasti ohraničené uzavřenou křivkou $y^2 = x^2 - x^4$.

$$\left[\frac{4}{3} \right]$$

Určete obsah oblasti ohraničené uzavřenou křivkou

- a) $y^2 = (1 - x^2)^2$ $\left[\frac{8}{3} \right]$
b) $x^4 - ax^3 + a^2y^2 = 0$ $\left[\frac{\pi}{8} a^2 \right]$
-

Vypočtete délku oblouku řetězovky, tj. grafu funkce $y = a \cosh \frac{x}{a}$, pro $|x| \leq b$; $a, b > 0$.

$$\left[2a \sinh \frac{b}{a} \right]$$

Určete délku grafu funkce:

- a) $f(x) = \ln x; \quad x \in \langle \sqrt{3}, \sqrt{8} \rangle$ $\left[1 + \frac{1}{2} \ln \frac{3}{2} \right]$
- b) $f(x) = \arcsin x + \sqrt{1 - x^2}; \quad x \in \langle -1, 1 \rangle$ [4]
- c) $f(x) = \sqrt{a^2 - x^2}; \quad x \in \langle -a, a \rangle$ [πa]
- d) $f(x) = \ln \cos x; \quad x \in \langle 0, a \rangle$ $\left[\frac{1}{2} \ln \left| \frac{1 + \sin a}{1 - \sin a} \right| \right]$
- e) $f(x) = \ln \frac{e^x + 1}{e^x - 1}; \quad x \in \langle a, b \rangle$ $\left[\ln \frac{e^b - e^{-b}}{e^a - e^{-a}} \right]$

Vypočtete délku asteroidy $x^{2/3} + y^{2/3} = a^{2/3}$. Použijte parametrizace $x = a \cos^3 t, y = a \sin^3 t$. [6a]

Určete délku křivky dané parametricky:

- a) $x = a \cos^5 t; \quad y = a \sin^5 t$ $\left[5a \left(1 + \frac{1}{2\sqrt{3}} \ln(2 + \sqrt{3}) \right) \right]$
- b) $x = a \left(\cos t + \ln \operatorname{tg} \frac{t}{2} \right); \quad y = a \sin t$ od bodu $[0; a]$ do $[x; y]$ (traktrix) $\left[a \ln \frac{y}{a} \right]$
- c) $x = R(\cos t + t \sin t); \quad y = R(\sin t - t \cos t); \quad t \in \langle 0, \pi \rangle$ (evolventa kružnice) $\left[\frac{\pi^2}{2} R \right]$
- d) $x = (t^2 - 2) \sin t + 2t \cos t; \quad y = (2 - t^2) \cos t + 2t \sin t; \quad t \in \langle 0, \pi \rangle$ $\left[\frac{\pi^3}{3} \right]$
- e) $x = t^2; \quad y = t - \frac{t^3}{3}; \quad$ délka smyčky [$4\sqrt{3}$]

Určete délku křivky v polárních souřadnicích:

- a) $\rho = a\varphi; \quad a > 0; \quad \varphi \in \langle 0, 2\pi \rangle$ (Archimedova spirála) $\left[\frac{a}{2} \operatorname{argsinh} 2\pi + \pi a \sqrt{1 + 4\pi^2} \right]$
- b) $\rho = a \sin^3 \frac{\varphi}{3}; \quad a > 0$ $\left[\frac{3}{2} \pi a \right]$
- c) $\rho \cdot \varphi = 1; \quad \varphi \in \left\langle \frac{3}{4}, \frac{4}{3} \right\rangle$ (hyperbolická spirála) $\left[\frac{5}{12} + \ln \frac{4}{3} \right]$

Vypočtete objem tělesa vzniklého rotací oblasti ohraničené křivkami $y^2 = 4x, x = 1$ a $y = 0$ kolem osy x . [2π]

Vypočtete objem chladící věže, jejíž plášť má tvar rotačního hyperboloidu $\frac{x^2 + y^2}{a^2} - \frac{z^2}{b^2} = 1, \alpha \leq z \leq \beta$. $\left[\pi a^2 \left(\beta - \alpha + \frac{\beta^3 - \alpha^3}{3b^2} \right) \right]$

Vypočtete objem tělesa, které vznikne, když kolem osy y rotuje plocha ohraničená hyperbolami $x^2 - y^2 = 1$ a $y^2 - \frac{x^2}{2} = 1; x > 0$. $\left[4\pi \left(\sqrt{3} - \frac{2}{3} \right) \right]$

Vypočtete objem tělesa, které vznikne rotací smyčky $(y - 1)^2 = x^2(1 - x)$ kolem osy x . $\left[\frac{16}{15} \pi \right]$

Vypočtete objem kruhového žlabu, který vznikne rotací paraboly $z = \frac{(x - R)^2}{a}; 0 < z < a < R$, kolem osy z . $\left[\frac{8\pi}{3} R a^2 \right]$

Vypočtete objem tělesa, které vznikne rotací čáry $y^2 = x^2 - x^3$ kolem osy y . $\left[\frac{64}{105} \pi \right]$

Vypočtete objem tělesa, které vznikne rotací obrazce ohraničeného kardioidou $\rho = a(1 - \cos \varphi)$, $a > 0$, kolem osy x . $\left[\frac{8}{3} \pi a^3 \right]$

Vypočtete objem společné části vnitřku rotačního paraboloidu $2az = x^2 + y^2$ a koule $x^2 + y^2 + z^2 = 3a^2$. $\left[\frac{1}{3} \pi a (6\sqrt{3} - 5) \right]$

Vypočtete objem obecného trojosého elipsoidu $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} \leq 1$. $\left[\frac{4}{3} \pi abc \right]$

Vypočtete povrch parabolického zrcadla o rovnici $z = a(x^2 + y^2)$, $x^2 + y^2 \leq r^2$. $\left[\frac{\pi}{6a^2} \left(\sqrt{(1 + 4a^2 r^2)^3} - 1 \right) \right]$

Vypočtete povrch rotačního tělesa, které vznikne rotací čáry $y = \sin x$, $x \in \langle 0, \pi \rangle$ kolem osy x . $[2\pi (\sqrt{2} + \ln(1 + \sqrt{2}))]$

Oblouk grafu funkce $y = \operatorname{tg} x$ pro $x \in \langle 0, \frac{\pi}{4} \rangle$ rotuje kolem osy x . Vypočtete obsah plochy vzniklé touto rotací. $\left[\pi \left(\sqrt{5} - \sqrt{2} + \ln \frac{2\sqrt{2} + 2}{\sqrt{5} + 1} \right) \right]$

Vypočtete obsah plochy vzniklé rotací smyčky křivky $9ay^2 = x(3a - x)^2$ okolo osy x . $[3\pi a^2]$

Vypočtete obsah plochy vzniklé rotací asteroidy $x = a \cos^3 t$, $y = a \sin^3 t$ kolem osy x . $\left[\frac{12}{5} \pi a^2 \right]$

Vypočtete povrch rotačního tělesa, které vznikne rotací jednoho oblouku cykloidy $x = a(t - \sin t)$, $y = a(1 - \cos t)$ kolem osy x . $\left[\frac{64}{3} \pi a^2 \right]$

Vypočtete povrch rotačního tělesa, které vznikne rotací křivky $\rho = 2a \cos \varphi$ kolem osy y . $[4\pi^2 a^2]$

Vypočtete povrch rotační plochy vzniklé rotací elipsy $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$, $a > b > 0$, kolem osy x . $\left[2\pi b \left(b + \frac{a}{\varepsilon} \arcsin \varepsilon \right) ; \text{ kde } \varepsilon = \frac{\sqrt{a^2 - b^2}}{a} \right]$
